

HAJDUFÖLD

1923. év november 4.

VASÁRNAP

Debreczen, V. évf. (250.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 5000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 250 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Létszámapasztás

Kétségtelen, hogy égető szükség volt és van a felette nagy számú tisztviselők csökkentésére. A belügy-miniszterium például, amely a régi időkben 63 vármegye és egész seereg város közigazgatásának vezetését látta el legfelső fokon, ma ellenben csupán 14 vármegye és csak néhány megmaradt város életének a legtöbb öre, nyilvánvalóan sokkal kevesebb alkalmazottal képes betölteni a maga hivatását ma, mint régen. Tehát az egyharmadrészére zsugorodott ügykör elintézésére elegendő lévén az eddigi tisztviselőknek szintén az egyharmada, szükséges, hogy a felesleges erőket mindenütt kikapcsolják az államháztartás gépezetéből.

Ez a megtakarítás nemcsak anyagi szempontból mellőzhető a mai irtózatosan nehéz közgazdasági helyzetünkben, hanem talán még fontosabb a munka értékének erkölcsi megbecsülése céljából, mivel a munkaerők túltengése télenyest, hivatali munkásságok eredményezné és ez különben is hanyatló erkölcsi színvonalunkat még jobban súlyosztatná. Szóval súlyos materiális és morális okok javasolták a létszámapasztást.

De az idevonatkozó törvény paragrafusai és a valóságban eszközölt végrehajtások messze eltérnek ezektől az alapeviktől. Mikor illetékes helyen önértzetesen hirdetik, hogy „realpolitikát” kell csinálni, ugyanakkor azt tapasztaljuk, hogy még az ilyen ügyekből is, melyeknek semmi közük a napi politika tarkabarka, összevissza kavargó folyásához, a gyakorlati alkalmazásban akárhányszor ilyen elsőkélyesedő posványok létesülnek, amik többet ártanak a köznek, mint használnak. Mert ugyan mit nyer azzal egy ország, és épen egy tönkretett, halálra szánt nemzet, ha munkaerőit nem a rátermettség, a kifogástalan jellem és bármilyen szempontok szerint válogatják ki, hanem pártérdek, főnői protekció, rokonai kötelek, vagy más egyéb titkos érdekek alapján. A továbbra is állásában maradó tisztviselő szemében mekkorát fog zuhanni a becsületes munkálkodás értéke, ha látja, hogy társai elbocsátásánál nem ezen zsírnormák után indult az itélkezőbizottság.

Nem kisebb azonban a baj az anyagi megtakarítás terén sem. Először is bizonyos, hogy azok a magas végkielégítési összegek, melyeket az elbocsátott tisztviselőknek kell fizetni, szinte elviselhetetlen terhet fognak jelenteni úgy az állampénztárra, mint a községekre, vagy más intézményekre nézve. Sok-sok milliárdról van szó, ha összeadjuk az előre csak félig-meddig is kiszámítható milliókat. Hol van és hol

válogatni a felesleges erőket, de ezeknél az elbetegesedett állapot, a magánvagyonnal biztosítható megélhetés, s mindenekfelett az eddig tanusított kifogástalan munkaképesség és jellem lehetett volna egyedül és kizárólag az uralkodó szempont. Igen is, súlyos milliókat, esetleg milliárdokat kell megtakarítani az apasztás által, de ez eljárás ne legyen sehohol szemfényvesztés, porhintés, hanem tényleges és feltétlen pénzmentés.

Mai formájában és végrehajtásában nem várhatunk ettől a törvénytől semmi lényeges javulást. Ellenben temérdek kisebb és nagyobb keserűség, békétlenkedés, elégtelenség fog támadni a nyomában, amely egyébként is nehézbeteg társadalmunkat tovább izgatja, zavarja, forralja. Ugy látszik, ez is hozzátartozik a konzolidáló munkához.

Dr. Bessenyei Lajos.

Felbomlott a német koalíció

A szociáldemokraták kiváltak a birodalmi kormányból - Aachenből külték a szeparatistákat a jóvátételi konferencia előtt

A tegnapi jelentések szerint a szeparatisták megostromolták az aacheni városházát. Most arról érkeznek jelentések, hogy a belga hatóság felszólítására a szeparatisták kiűritették az összes épületeket és elhagyták a várost.

A belga hatóságok rendelkezése meglehetősen ellentétben áll eddigi viselkedésükkel. Eddig ugyanis a belga hatóságok többé-kevésbé nyíltan támogatták a szeparatisták mozgalmát.

A belga hatóságok erőlyes fellépése általános nézet szerint a szövetségközi főbizottság intézkedésére történt. Az Aachen városi képviselőtestület mai ülésén hivatalosan megállapították, hogy a szeparatisták fegyveres mozgalmát Aachen egész lakossága részéről a legcsekélyebb támogatásban sem részesül. A szeparatista alakulatok tovább vonultak és

Königsteinben kikiáltották a rajnai köztársaságot.

Napról-napra világosabb lesz, hogy a szeparatisták az utóbbi időben mesterségesen a Ruhrvidékre csoportosított lengyel és orosz munkásokból állanak, akikhez csakis egyes lelkiismeretlen felbújtó elemek csatlakoztak.

A német szociáldemokrata képviselők, mint ismeretes, határozatot hoztak, amelynek értelmében a párt képviselői kimondták, hogy

a szociáldemokrata miniszterek kilépnek a birodalmi kormányból.

A szociáldemokrata minisztereknek a kormányból való kilépése már meg is történt. A kormány szociáldemo-

kraták tagjai **Selmann** birodalmi belügyminiszter, dr. **Radbruch** igazságügyminiszter és **Schmidl** Róbert ujjáépítési miniszter már ki is váltak a kormányból.

A birodalmi kancellár még péntek este megbeszélte a birodalmi elnökkel a kormányügyek továbbvitelének módját. Minden valószínűség szerint kísérletet tesz arra nézve, hogy a csonka kormányt már legközelebb új miniszterekkel egészítse ki. A koalíció megbukásának legfontosabb következménye az, hogy a felhatalmazási törvényt hatályát veszti.

Az angol kormány által tervbe vett

jóvátételi konferencia

tárgyában jegyzékvaltság volt. Amerika meghívása még eddig hivatalos formában nem történt meg. Mindennek dacára Amerika már előre tiltakozik a francia kormány által tervbe vett korlátozások ellen, amelyek lényegesen lefokoznák a konferencia jelentőségét. **Goodridge** elnök olyan kijelentést tett, amelynek értelmében a francia korlátozások esetében

a konferencia terve már előre is megthúsulnak tekinthető.

Az amerikai álláspontnak megfelelően az angol kormány most jegyzékben fordult a francia kormányhoz, amelyben figyelmezteti állásfoglalásának nehézségeire. A francia és német kormányok közvetett úton nyilatkoznak egymás eljárásáról.

A francia kormány válaszolt

a rajnai kérdéssel

szóló angol jegyzékre. Ebben a válaszában álszentesködő módon han-

goztatja azt, hogy a szeparatista mozgalmat a francia kormány egyáltalán nem idézte fel és nem is támogatja.

Stresemann birodalmi kancellár egy angol lap tudósító előtt válaszolt **Poincare** legutóbbi beszédére. A birodalmi kancellár **Poincare** megállapításait

a tényekkel összhangban nem állónak minősítette

és kijelentette, hogy Németország nem akar mást, minthogy engedjék a Ruhrvidéken és a Rajnatartományban a német munkásokat dolgozni és ne kényszerítsék a polgárokat kinyilvánított akaratuk ellenére a szeparatista mozgalmat.

Megindult az eljárás a patkányforradalom éltetői ellen

Hirt adott a **Hajdúföld** arról a minden jóérzésű magyar embert lelke mélyéig megdöbbentő és felháborító példának látványra, amely az októberi kanális forradalom itthonmaradt csöveselke rendezett **Tisza István** legyilkolásának erőfurdulóján a budapesti Royal szállodaiban és amelyen a legátosabb emlékeztető hazaárulót, **Károlyi Mihályt** merészelték éltetni arcátlan szemérmelenséggel. Az országos felháborodásnak mára már pozitív eredménye is észlelhető, amennyiben **Nagy Emil** igazságügyminiszter magához kérte dr. **Strache** Gusztáv főügyészt, a budapesti kir. ügyészség vezetőjét és utasítást adott neki, hogy

indítsa meg az eljárást mindazok ellen, akik résztvettek a felháborító tüntetésen büntető és büntető feldicsérésének vétsége címén.

Dr. **Strache** Gusztáv főügyész az ügyre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Tegnap az igazságügyminiszter ur utasított, hogy **haladéktalanul indítsam meg a büntető eljárást a Royal szállóban bankett résztvevői ellen, akik ott Károlyi Mihályt, a forradalmat és a köztársaságot dicsőítették. Én természetesen azonnal intézkedtem, hogy a büntető eljárás megindíttassék.**

A vizsgálat vezetésével dr. **Miskolczi** Ágost főügyészt bíztam meg. Így most már a rendőrség lesz hivatalos, hogy az őszirózsás bankett hőseinek viselkedését tisztázza és megállapítsa, hogy közülük kit milyen bűncselekmény terhel. Alapos ugyanis a feltevés, hogy a banketten résztvevők nemcsak a büntető törvénykönyv 174. §-a ellen vétettek büntető és büntető feldicsérésével, hanem viselkedésük kimeríti a **lázadás, izgatás, közszendőrborítás és a királyság intézménye elleni bűntettek tényálladékát** is.

Érdekes előadások a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam múlt heti előadásai fényes erkölcsi sikerrel jártak. A debreceni társadalom intelligens — tehát tovább tanulni vágyó — elemeinek nagyfokú érdeklődése meggyőzően bizonyítja, hogy a Népszerű Főiskolai Tanfolyam intézménye Debrecen szellemi életének egyik fontos és mindinkább nélkülözhetetlenné váló szerve.

A második hét előadásai is méltók lesznek a múlt hetiekhez és igen alkalmasak az intelligens nagyközönség tudásának gyarapítására. November 6-án, kedden délután 5 órakor és 8-án, csütörtökön délután 5 órakor tartja meg dr. Nagy Jenő református főgimnáziumi tanár, a magyarországi ornithológia egyik legkiűnőbb szakértője, két nagyérdékű előadását a Hortobágy egykori és mai madárvilágáról és előadásait bemutatókkal fogja szemléltetesebbé tenni. Epen azért, hogy a református főgimnázium gazdag muzeumból minél több hortobágyi madárfajt mutathasson be, a november 6-iki, keddi előadást dr. Nagy Jenő nem a szokásos I. sz. jogi tanteremben, hanem a református főgimnázium tornatermében tartja meg, ez a körülmény aztán maga után vonja azt, hogy a november 6-iki, keddi másik előadás, a dr. Zsigmond Ferencé a regényolvasás szempontjairól, 6 órakor szintén a református főgimnázium tornatermében fog megtartani. A dr. Nagy Jenő előadására külön is felhívjuk a vadászattal foglalkozók figyelmét, mert az előadónak fontos és tanulságos mondanivalói lesznek a hasznos és káros madarakról, pusztulófélben levő vagy kíméletre érdemes madárfajokról. A legnagyobb mértékben és leg-

szébb értelemben közérdekű az a témakör, melyből három előadás megtartására sikerült a tanfolyam számára megnyerni dr. Ambrus Matild egyetemi tanárségét. „Csecsemővédelem, csecsemőápolás” a címe annak a három előadásra tervezett témakörnek, melyből kettő esik a most kezdődő hétre: november 8-án, csütörtökön délután 6 órakor és november 10-én, szombaton délután 5 órakor.

Egyaránt tanulságos és élvezetes lesz az a két előadás, melyet dr. Márton Béla egyetemi magántanár fog tartani Oroszországról, vetített képek kíséretében; ezen a héten az egyik előadás kerül sorra november 10-én, szombaton délután 6 órakor. Tehát a november 6-iki, keddi két előadást a református főgimnázium tornatermében, a többi a szokásos helyen (I. sz. jogi tanterem) tartják meg.

Oroszország nyugaton megerősíti határait

Készülődés a német kommunisták uralomra segítésére - Csapatösszevonások a lengyel határon - Dolgoznak a szovjet ügynökei

Az utóbbi napokban sűrű egymást utánban érkeznek hírek arról, hogy az orosz szovjet a lengyel és eszt határon csapatösszevonásokat végez és el van készülve arra, hogy csapataival uralomra segíti a kommunistákat.

Stokholmi jelentés szerint

Oroszország négy korosztályt mozgósított

Ezt az intézkedést összeköttetésbe hozták azzal a harcias beszéddel, melyet Trockij tartott Lengyelország ellen. Szinevjev Apfelbaum a szovjet pétervári gyűlésén még harciasabb hurokat pengetett és azt ajánlotta, hogy a német kommunistákkal együtt lépjenek nyomban támadásba. Gudicsni, valamint a többi kommunista tábornokok helyeselték az indítványt.

Estországi lapok jelentései szerint Oroszország előkészíti hadseregét arra az esetre, ha Németországban kitör a polgárháború. Oroszország nyugati határait hatalmas csapatokkal erősítette meg

s az orosz lengyel határon e

pillanatban három hadosztálynyi gyalogság áll készenlélben,

míg Minksznél két hadosztálynyi gyalogságot és a lovasság egy hadosztályát összpontosították.

Az oroszokkal egyidőben természetesen titokban erősen készülődnek a németek is.

A legutóbbi napokban Berlinben a kommunista párt számos tagját letartóztatták. A letartóztatottak egyikenél fegyvert és olyan anyagokat foglaltak le, amely arra mutat, hogy a kommunista párt további

kommunista századok felállításán és felfegyverzésén dolgozik.

A letartóztatott emberek között van a hamburgi zavargások több résztvevője is.

Más hírek szerint a lengyelországi vasutasok sztrájkja is a szovjet készülődésével állott kapcsolatban. Rajjöttek ugyanis, hogy a szovjet ügynökei szították a sztrájk mozgalmát, hogy egy belsőista támadás esetén megbénítsák Lengyelország vérkeringését.

Filmelőadás a debreceni katonák hősiességéről.

A július 16. és 17-én az Apollo mozgószínházban rendkívüli érdeklődés mellett bemutatott harctéri felvételek, mégpedig a Kormányzó vezetése alatt vívott és az osztrák-magyar monarchia flottájának legkiválóbb győzelmét képező otrantói tengeri tüközet és a Jozsef kir. herceg háborus naplójának alapjait képező harci események eredeti film és állókép-felvételeinek Debrecenben újból való bemutatása végett már hónapok óta folytak a tárgyalások az Országos Hadtörténelmi Levéltárral.

A tárgyalások eredményre vezettek és ha nem is egy tervezett hosszabb előadás-sorozatra, de legalább 2 napra, még pedig november 7. és 8-án összesen 4 előadásra sikerült Debrecen város közönségére számára a rendkívüli értékű filmeket és vetített képeket biztosítani.

Felbecsülhetetlen az értéke a felvételeknek nemcsak nemzeti szempontból, de azért is, mivel a szárazföldi harctéri jelenetek főképpen éppen a debreceni házi ezredeknek a világháborúban való rendkívüli fényes szereplését mutatják be a Hadtörténelmi Levéltár kiküldöttének felolvasása mellett.

Az előadások sorrendje a következő: november 7-én 5, 7 és 9 órával kezdettel az Urániában, 8-án 5 órakor az Urániában és 7 órakor a Máv. műhely disztermében.

Az egész tiszta jövedelem a vármegyei testnevelési alap gyarapítására szolgál. Jegyekre rendez helyekkel előre válthatók a *Mellász és szatalfy könyvkereskedésében.*

Hirdessen a Hajdúföldben

Látogatás tisztviselőknél

— Kánikulai jelenet —

Keresztépület szegényesen butorozott szobája. A nyitott ajtón át az árnyas, zöld első udvar látható; az ablak a hátsó udvarra nyílik, mely faskamarák, tyúk- és disznóólak tömkelegével ékes. A délutáni napsütésben egy halom félig fölápított fa közepén a férj, tornaingiben, obsitos katoná nadrágban, mezelen lábain kissé szétapposott házassági jelvény. Egy nagy tuskóval hadakozik. *Felesége* az ablakon könyököl és egy nagy könyvből olvas neki.

Férj: (megáll.) Olvasd hangosabban! (cigaretta kezdi gyúrni, liheg).

Nő: ... „miszerint az állam a ránehezéd súlyos terhektől csak úgy lesz képes szabadulhatni, ha életigényeinket a minimumra redukáljuk.”

Férj: (fölemeli a fejszét.) No, akkor csak tovább.

Nő: „A közalkalmazottaktól joggal elvárja az állam, miszerint...” (a kapu éleset cseng, kinéz.) Te, ugy láttam Füzesyék...

Férj: Tyű!... Ezek pedig itt ülnek a nyakunkon, na pedig föl kell vágnom ezt a kis fát.

Nő: Hol az a ragályos beteg cédula? Kikasztom gyorsan, hátha nem mernek bejönni?

Férj: Szurj inkább néhány gombostűt a diványba, majd odaültetjük őket. Az gyorsabban megmegy...

Nő: Gyere, már itt vannak.

Füzesy és neje megjelennek az ajtóban. Első látogatás. Teljes pompa. A kis borzas, mezítláb (bal ajtón bemenekülő) asszonyka láttán hátrarökönyödünek. A férj már előre szaladt, Füzesy idegenül odaszól neki.

Füzesy: Kovács mérnökök itt laknak kérem?

Férj: Hozott Isten! Kiszitland. Tessék, tessék...

Füzesy: Bocssás meg kérlek, olyan rövidlátó vagyok... (belépnek.)

Füzesyné: Talán zavarjuk is most magukat?

Férj: Szó sincs róla... Kicsit torasztem épen. (Beszól.) Bemeheztünk, szívem?

Nő (megjelenik; sietve rándbehozta a haját és cipőt is húzta): Nem, nem, itt valamivel hüvösebb lesz... Pá, kedves. Igazán szép, hogy... Foglaljatok helyet...

Füzesyné: Szűken vagytok, drágám, ugy látom... (Tanácstalanul néz a kis székekre, hova helyezze jelentős termétét.)

Férj: A diványra, nagyságos asszonyom...

Füzesyné: Borzasztó, micsoda hőség... Be jó neked, hogy tudsz hevisnya nélkül lenni...

Nő: Mar megbocssátok, de nem is volt több időm... Itthon mindig így vagyok...

Füzesyné: Ugy irigyellek... Éa még a szőlőben sem bírom... Pedig ott olyan pompás homok van.

(Önagysága papájának tíz év előtt még tíz garasa se volt a mostani millióból; akkor ő is egész folyékonyan szalagált városzerle mezitláb.)

Férj: Ha megengedik, én is diszbe öltözöm. (Leakaszt a fogasról egy ócska katonabluzt s belebujik.)

Füzesy: Ti bohémek, ti bohémek...

Nő: Kicsi a lakás, de legalább nem pocskolok annyi időt takarítóra.

Füzesyné: Bizony lelkem jobb is az így. Nekem egy cselédet külön arra kell tartanom, hogy takarítson. És mennyi kárt tett a komisz...

Tegnap egyik legszebb vázamat törte el... Annyi bosszusága van az embernek...

Férj: Lásd kicsim, milyen jó szegénynek lenni...

Füzesy: És a találmányoddal mi van már?...

Férj: Most irt egy barátom Amerikából. Ki lehet épen küldeni, de csak egész pontos leírással... Hol van nekem időm azt megcsinálni? Olvasni is csak borotválkozás közben érek már rá... Különben, ha még kiküldeném se kezkesedik érte senki, hogy el nem lopják egy cent kárterítés nélkül...

Füzesyné: Pedig most felférne egy kis dollár. Ép ma vettem egy ruhaszövetet... Háromszázezer korona...

Nő: (a férjére kacag) Egy havi fizetésed, barátom...

A csendőrlaktanyai katonai és polgári Sapkaműhely KALVIN-TÉR (volt Egyháztér) Kulcsár Imre és Fia egyenruházati cikkek üzletében.

VAKOLÓ KANÁLLAL...

Cseh pimasz és becsinált leves

A cseh követség által felvidékiünk elszakításának ünneplésére rendezett banketten, melyen az elődállamok külügyminiszterei is résztvettek, egy me. jelent külügyminiszter menükártyájának a háttalajára a következő verset írta egy szemtelen szakács:

A merengő külpolitikához

Hová merült el szép szemed világa? Mi az, mit kétes távolban keres? Talán a kölcsön bús penész-virága, Min a családás könnye rengedez? Talán a jogrend holdes fátvólában Ijesztő kepek réme jár feléd S nem bizol tán a smorcák

... jósolatában, Mert többször azt csalaton kereséd? Nézd a világot: mennyi a zsidója S ki ellened van, óh, milyen kevés... Megalkuvás a kormány megrontója, Mely karcsalul festett egekre néz. Mi az, mi téged boldoggá tehetne? Egy vacsora, mely roppant kellemes S a külügyünkkel egy táiban lehetne A cseh pimasz s a becsinált leves! Kinek siker kell, jelszavat tekerget, Az élni vágyó kü földre tekint. Kéjt vesz, ki sok kéjt szórakozva

... kerget És ha megunta, hazájön megint Ki szivben gróf, ki lélekben zsidó volt, Ki élet szomját el nem égeté, Kit gög, mohó vágy s fény el nem

... varázsolt, Külföld kegyét csak olyan leheté. De nézz egy kissé belügyünk honába, Van itt, miért mi könnyet onthatunk. Korruptió, mit felfoghat magába: Sajátunknak csak annyit mondhatunk! A népszerűség tenger egy kebelnek, Megérhetetlen egy egységes tanyán, Hullámin címek s részvények

... lebegnek, Zajától felrémül a szivmagány. Minek tehát, hogy tested frakkot öltösn, Ha vacsorára hiv meg a Benes?

... süssünk öregem. Felhatra várnak a bankfagatók a cukrászdába. Az aranyos ember...

Füzessy: Te még nem ismered? Vasárnap eljöhettek... Azzal veszekedhetsz irodalomról. Ó maga is ir. Éa ugyan nem értem, de kíváncsi vagyok a véleményedre...

Füzessyné: Emil, huzd föl a keztyűd... Pusztá ez a csendélet... Eredeti?

Férj: A halhatatlan holland mester, Praxiteles eredeti olaj nyomata. **Nő:** Gratulálj neki. Ő csinálta diák korában (kacag).

Füzessyné: (zavartan) Igen? pedig csakugyan olyan, mintha...

Füzessy: (szárazon) Praxiteles görög bölcsész volt, szivem. (Szer-tartásosan meghajlik, kilibegnek)

Férj: (kacag) Ezek mégis bele-ültek a gombostübe (leveti azubonyt).

Nő: (kacag) Praxiteles bölcsész! **Férj:** Hagyd szegényeket. Ezek méltók egymáshoz. Kifele élnek. "Mindenk" megvan, de csupa kudarc az életük.

Nő: Mennyit nyögdécsel ez az asszony...

Férj: (magához öleli duvuzsolva) Beirtuk az ürbe a jelet, hogy itt jártunk öröm-gazdagon...

Nő: ... míg kívül a viharos vadon összedült a karhozók felett.

Férj: Olvasd inkább Brandot egy kicsit. Éa meg megyek fat vagni.

Korogh Diogenes.

Minek teréked rossz külföldi kölcsön? Tán szebb, de csalfább távot ne keres!

A híredet ne add el álompénzen, Melyet kezembe hasztalan szorítasz, Várt üdvöd ára bánat ára léssen S ántánt hízegő ábrándokra nyitva... Nyerd, óh nyerd vissza szép szemed világot, Ugytérjen az meg, mint elszállt madár.

Ha megette a követ vacsoráját S a Masaryknak árnya csalja már... Vigyázz a kosztra; baj lesz hogyha romlott,

Cseheknek jó az, amit főz Benes, Ne végy sokat, mert megfekszi a gyomrod

A cseh pimasz s a becsinált leves! **Lisztius.**

Akik mindnyájan kihágást követtek el

Egy délelőtt a kihágási ügyosztály előtt - A kitiltott nő, a talyigás, a szobacica és a monoklis fiatalember

A rendőrség épületében nap, mint nap, állandóan nagy a forgalom, sok ügyes-bajos ember fordul meg délelőttünkint a folyosókon. A falusiak, parasztemberek leginkább az előjáróság földszinti folyosóin tanyáznak, ki marhalevéért, ki másért, az iparosok szintén itt fordulnak meg legtöbbit. A rendőrségi folyosókon panaszosok, vádlottak, tanuk sűrűnek-forgognak, aki csak egy kicsit is tud olvasni az arcvonásokból, első szempillantásra leolvassa, mi járóban van az illető. Más a vádlott, más a sértett arca...

A legérdekesebb a rendőrség kihágási ügyosztálya előtt várakozók tarka csoportja. Szinte napról-napra mások állanak ott s a kép majdnem mindig ugyanaz.

Csavargók, dologkerülők, éjjeli botrányokozók, apró, jelentéktelen „kihágók”, éjjeli lepkék várakoznak a csoportban. Egyik másik megett rendőr áll, ezek az előállítottak, akiket már a fogdából vezették fel s valószínűleg a — fogdába is kerülnek vissza... Idegesen, türelmetlenül várakoznak, szeretnének minél hamarabb tul lenni mindenen. Érdemes a jellegzetesebb alakok fényképeit csokorba kötni s bemutatni őket úgy, ahogy kihágatásuk előtt, után viselkednek...

Visszavágyom...
Öreg tőpörödött asszony ül az egyik lécén. Nyugodtan, türelmesen. Tudja, mi lesz a sorsa, jól ismeri már a kihágási perrendtartás idevonatkozó paragrafusait.

Az öreg néni, bizonyos Zsófi asszony, örökre ki van tiltva Debrecen területéről, azonban gyakran vissza visszatér. A rendőrök már jól ismerik, mint régi ismerőst üdvözlik.

— **Hát vissza visszavágyom** — mondogatja, — mert visszahuz ide a telkem, szivem.

Rendszerint koldulni, kéregetni szokott, de nem veti meg a lopást sem, különösen a ruhaneműt szereti. **Eddig tizenkétszer büntették meg kihágásért**, most újra kap vagy 30 napot s azután kitoloncolják illetőségi helyére. Zsófi néni azonban vissza fog térni... mert ő olyan asszony és őt visszahuzza a szive, lelke Debrecenbe...

Ne rázd a rongyot

Csinos szobacica áll mellette. Azt a szörnű kihágást követte el, hogy takarítás közben a portörölrongyot egy ünneplő ruhába öltöztött, lakodalomba készülő hivatalos személy nyakába rázta ki s amikor ez emiatt dühösen rátamadt, megeredt a nyelve s alaposan lehordta a hivatalos személyt és ezáltal elkövette a közcsendháborítás vétségét is. Szemrevaló a szobacica, sokan szemügyre veszik, megnézik s a várakozók közül csakhamar udvarló is akad a

számára, aki alaposan csapja neki a szelet. A szobacica körülményesen elmondja, hogy miért is került ide, mire a gáláns udvarló — jobbfajta iparossegéd — odafordul hozzá s halkán rákezd:

— **Sári szentem, ne izélj; ne rázd a rongyot rád...**

Aktuális dalban fejezi ki érzelmeit...

Az udvarló lámpát otlogatott

Az udvarló pedig — ezután derült ki — azért került a rendőrbíró elé, mert valamelyik este alaposan beborozott és amint hazafelé ballagott, jókedvében felcsapott önkéntes gázlámpaotlogatónak s **rendre kezdte otlogatni a lámpákat**, mindaddig, míg egy rendőr tetten nem érte. Felírták a nevét s bizony egyik nap idézőlevelet kapott az udvarló s most a rendőrbíró elé került. Kisebb pénzbüntetést kapott. A szobacica szintén pénzbüntetéssel szabadult. Együtt távoztak el nagy örömmel. Kar a karban...

Bugyi Sándor is...

Az egyik Bugyi Sándor hamisítatlan debreceni talyigás is a folyosón várakozik. Több rendbeli kihágást követett el. Először szabálytalanul, meg nem engedett módon hajtott, keresztülgázolt a virágokon is, másodsor berugott a kocsmában s közbotrányt okozott, harmadjára pedig a Virág paripát is megkínította, megverte, mert hogy nem akart gyors galoppban szaladni. Az öreg nem igen beszédes, magában morfondirozik. Restelli a dolgot nagyon. **Mindenk a lu az oka**, állapította meg végül. S ebben aztán megnyugszik. Pedig fogházbüntetést kapott.

Éjjeli zene engedély nélkül

Utoljára csak egy ember maradt a várakozók csoportjából. Elegáns, kifent, kikent fiatalember, monokli az arcán. Látszik rajta, hogy nem jól érezte magát szomszédai társaságában, messzire is húzódott tőlük. **Pedig ő is kihágást követett el, rendőri engedély nélkül adott éjjeli zenét a Csapó utcán egy kisleánynak.** Engedély nélkül huzatta el a cigányokkal egy kislány ablaka előtt, hogy — **Két babonás szép szemednek álmodója lettem...**

Ötezer korona pénzbüntetésre ítélték ezért.

— **Bagatell** — mondja kifelé jövet. A cigány sokkal többre került...

Tamássy László.

ATROCITÁSOK

Szent Agoston a részeshatározó ragokkal izgat a kálvinisták ellen. A Debreceni Független Ujság szombati számának első oldala részletesen foglalkozik Révész Imre lelkésznek **Prohászka** Ottokárral polemizáló beszédével. A tudósítás szövege szerint közli Prohászka kának azt a kijelentését, mellyel a protestánsokat szándékozott verig sérteni. Az inkriminált rész a Független Ujság szerint következőképen szól:

... „Magyarország nem lesz addig boldog, erős, egységes és újra egész, amíg — ahogy Prohászka püspök alkalmazta a protestánsokra Szent Agoston szavait: **nak.**”

Hej, ezek a pápisták megint főztek valamit a protestánsok-nak. Annyi bizonyos, hogy ez a Prohászka jól el tudja titkolni a tendenciát. Ha valóban azt mondta, hogy **-nak**, úgy végtelenül csalódtunk benne. Sajnál-nánk, ha letért volna a keresztényen testvérisülés útjáról. Egy évvel ezelőtt még ott működött az Egyesült Keresztény Nemzeti Ligában — Révész Imre oldalán a protestáns és katolikus testvérek békés együttműködésének érdekében. Egyáltalában nem szeretjük, hogy a keresztényen felekezetek közé megint éket akarnak verni, mert akkor a zsidólapok nevet-**nek**. Ezzel szemben men-nél több a **nak**, a magyarok annál többet kacag-**nak**.

A Kiss testvérek iparművészeti tanfolyama

A Kiss iparművészek november elsején nyitották meg Debrecenben második iparművészeti tanfolyamukat a kollégium III. számú jogi termében.

Az iparművészek Budapesten végzették el tanulmányukat s az ország igen sok városában nyitottak már tanfolyamokat, úgy hogy rövid másfél év alatt több mint 1500 tanítványuk volt.

Foglalkoznak batikfestéssel, szőnyegszövésével, művirág és lámpa-ernyő készítésével s később be akarják vezetni az ugynevezett bronzirozást és sorozó munkák tanítását.

A tanfolyamra jelentkezők a tanításhoz szükséges mintanyagokat ingyen kapják meg s ezek a tulajdonukban is maradnak.

Ismeretes, hogy az elmúlt tanfolyam végén a városháza közgyűlési termében nagyszabású kiállítást rendeztek a művészek. A nagy tet-széssel fogadott kiállítást a mostani tanfolyam végén újra megrendezik az iparművészek. Ez újabb kiállítás a kiállított tárgyak már elarú-sítás alá is fognak kerülni. Kaphat-ók lesznek nagyobb batik munkák, függönyök, szőnyegek, paplanhuzatok stb.

Végtelenül praktikus része a tanfolyamnak az ugynevezett rongy-szőnyegszövés.

A mostani tanfolyamokat naponként délután 3-tól 6 óráig és este 6-tól 9 óráig tartják.

— **Száz millió koronát**, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000.— korona, fél 2000.— korona, negyed 1000.— korona. Rendeljen levelezőlapon november 10-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küldi a Bankó Bank Részvén. társaság Budapest, VI., Andrássy ut 60.

Kisebb kölcsönöket folyósít

A Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat olyan ingatlanokra, melyeknek eladásával a Nagy Lajos Iroda biz. tik meg. **Iroda: V. -es-utca 9. szám**

Magyarországot is meghívják a kisantant konferenciára

Megírta már a *Hajdúföld*, hogy a kisantant államai legközelebb konferenciára gyűlnek össze Bukarestben a magyar jóvátételi kérdés megbeszélése végett.

Most egy bécsi jelentés arról számol be, hogy a konferenciával kapcsolatban felmerült az a terv is, hogy arra Ausztria, Bulgária és Lengyelország mellett

meghívják Magyarországot is.

A konferencia többi között tisztázni kívánja Magyarországot és a kisantant

közötti viszonyt. A kisantant kormányai hajlandók Magyarországot kötelezőhöz segíteni, ha a magyar kormány újabb fogadalommal

formálisan is kötelezettséget vállal a irianoni békeszerződés pontos betartására.

Miután ez a hír Bécsen keresztül érkezett, nem lehet azt teljes hitelességűnek elfogadni, bár nem lehetetlen, hogy a kisantant államai valóban foglaloznak a fentemlített tervvel.

Tisztviselő nem lehet tagja nyereszkesedésre irányuló vállalatnak

Új rendelet az önkormányzati tisztviselők összeférhetetlenségéről

Budapest, november 3. A kormány az állami és államvasuti tisztviselők és egyéb alkalmazottak állásával össze nem férő foglalkozások ügyében rendeletet adott ki. A rendelet szerint a főispánok, az önkormányzati tisztviselők tehát részvényszerűságnak, szövetkezeti és általában nyereszkesedésre irányuló vállalatnak alapításában, vagy

igazgatásában részt nem vehetnek. Ilyen vállalatnál bármely olyan állást, amely javadalmazással van összekötve, nem viselhetnek. Kivételes helyzetekben főispánoknak a minisztertanács hozzájárulásával a belügyminiszter, törvényhatósági tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak a törvényhatósági bizottság, a közsékieknek a képviselőtestület adja meg az engedélyt a fenti vállalatokban való tagság vállalására.

A belügyminiszter köteletségévé teszi a törvényhatósági bizottságoknak és közsékiek képviselőtestületeinek, hogy önkormányzati tisztviselők és egyéb alkalmazottak által

eddig elvállalt mellékfoglalkozásokat haladéktalanul bírálat alá vegyék. Akik már elvállalt mellékfoglalkozásuk folytatására engedélyt nem kapnak, az arra vonatkozó határozat jogerőre emelkedése után attól azonnal megválni kötelesek.

A debreceni tisztviselők lakbérjárandósága

A lakberek emeléséről szóló rendeletről kifolyólag a kormány újlag felemelte a köztisztviselők lakaspénzét. Debrecen tudvalevőleg a harmadik lakaspénzosztályba tartozik és a lakaspénz összege egy évre a következő:

II. fizetési osztályba tartozó tisztviselőknek, ha két családi pótlékuk van 561,600 korona, ha három vagy több családi pótlékuk van 648,000 korona;

III. fizetési osztályban az összeg 518,400, illetve a nagyobb családúaknál 561,000 K;

IV. fizetési osztályban 475,200, nagyobb családúaknál 518,400 K;

V. fizetési osztályban 410,400, nagyobb családúaknál 453,600 K;

VI. fizetési osztályban 367,200, nagyobb családúaknál 410,400 K;

A mezőgazdasági kamara a burgonyatermelés előmozdításáért vetőburgonyavásárokat és burgonya aukciókat fognak rendezni

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara már eddig is számos gyakorlatias nagyjelentőségű intézményt létesített a kerületbeli gazdatársadalom javára. Most újból két olyan intézményt létesít, amelyekért nemcsak a kerület gazdatársadalmá, de az egész ország gazdái, sőt a fogyasztó közönség is hálás lehet.

A magyar burgonyatermelés az utóbbi időkben sokat hanyatlott. Az elfajzott burgonyáknak nemesített, betegségeknek jobban ellenálló és bővebben termő burgonyákkal való pótlása céljából a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szabolcs-megyei Gazdasági Egyesület együtt eszentul évente kora tavasszal március első napjaiban Nyiregyháza

országos vetőburgonyavásárokat fognak rendezni

VII. fizetési osztályban 302,400, nagyobb családúaknál 345,600 K.

VIII. fizetési osztályban 237,600, nagyobb családúaknál 280,800 K.

IX. fizetési osztályban 172,800, nagyobb családúaknál 216,000 K.

X. fizetési osztályban 151,200, nagyobb családúaknál 194,400 K.

XI. fizetési osztályban 129,600, nagyobb családúaknál 172,800 K.

Kezelőknél és kezelőnőknél 112,321 K, nagyobb családúaknál 129,600 K.

I. osztályú műszaki attisztelnél 146,880—129,600—120,960 aszerint, hogy milyen havifizetésük van, több, ha nagyobb családjuk van.

Napidíjasoknál 64,800 K.

Nagyobb családúaknál minden esetben úgy értendő, ha a tisztviselőnek három vagy háromnál több családi pótléka van.

s a vetőburgonyavásárt egész szakszerű kiállításra emelik, azáltal, hogy mindig bemutatják a burgonya helyesebb termelésének módjait.

A tavaszi vetőburgonyavásáron kívül minden évben összevont ugyan csak Nyiregyháza, a burgonyatermelés értékesítésére országos burgonyaukciókat rendeznek. Ez intézmény exportcélokat is követ és arra lesz hivatva, hogy a burgonyatermelő gazdákat és a hazai és külföldi burgonyakereskedelmet, de azonkívül a nagyfogyasztókat és intézményeket

közvetlen kapcsolatba hozza egymással.

Országos jellegű lesz mindkét intézmény, mert a magyar burgonyatermelés minőségi és mennyiségi fel-fokozása és kedvező, biztos értékesítés szervezése főcélja a kamarának.

HÍREK

1923 november 4. (Vasárnap)
Prof.: Károly. Kath.: B. Kár.

1716 III. Károly magyar király fiúörökösé, Lipót meghal. Több fiugyermeke nem lévén Károlynak, szerezte a trónnak a Habsburgok női ágára részére való biztositására a pragmatika sanctiót.

656 Mohamed veje, Ali kalifa Basra mellett az ugynevezett tevesatában megveri és elfogja Aisát, a proféta lázadó feleségét

Időjárás: Hazánkban az idő részben felhős vagy ködös, de amellet száraz. A hőmérséklet még mindig magasabb a rendesnél. Maximum 16 fok Turkevén, minimum 0 fok sok helyütt a keleti részeken. Időjelölés: Egyelőre lényeges változás nem várható, később változékony idő, hőmérséklettel.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10—11 ig.

Városi képtár 10—11 ig.

Városi múzeum 9—12, 2—4 ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor: Tavasz. Délután Kurucfurfang.

Apolló: Az emberi szívék.

Urania: Fekete ördög.

Vigszínház: A csabító.

Meteor: A cári ékszer titka.

Omnia: A kölyök.

A Luther-Szövetség reformáció ünnepe az evangélikus templomban.

Körösi Endre előadása a Kereskedő Társulat dísztermében délelőtt 11 órakor.

Az iskolai körzeti tanácsület szűlei értekezlete délután 3 órakor.

Bajnoki labdarugó mérkőzés a nagyerdői pályán délután 2 órai kezdettel.

DKASE országos birkózóversenye délután 3 órakor az Arany Bika üvegtermében.

Gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjel szolgálatot tartanak: Kossuth, Reménység, Nádor, II. Rákóczi.

1923 november 5. (Hétfő)

Prot.: Imre. Kath.: Imre herceg.

1853 Garay János székelyszárdi születésű jeles magyar költő meghal negyvenegy éves korában Pesten.

1370 Az utolsó Piaszt Nagy Kázmér lengyel király halála. Utója Nagy Lajos magyar király lett.

Közművelődési könyvtár: 10—11 ig, délután 4—7 ig.

Csokonai színház: Nora.

Apolló: Pusztuló szerelem.

Vigszínház: Fatty a nagy apa fiacskája.

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülése a városházán délután 4 órai kezdettel.

A hentes szakosztály ülése az ipartestület tanácstermében este 8 órakor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszarv, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Boór Karoly vallásnéni, ugyanakkor karéneket énekel a Máv. Horthy-dalkör, délután 5 órakor prédikál Ury Ferenc segédlelkész.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, ugyanakkor karéneket énekel a Csokonai-dalkör, délelőtt 11 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 2 órakor prédikál Uray Sándor lelkész.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Böttkös Béla s. lelkész, délután 5 órakor prédikál Beja Mihály lelkész.

Arpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész, délután 3 órakor prédikál Peleskey Sándor s. lelkész.

Ispoltai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András s. lelkész, délután 2 órakor prédikál Papp Imre s. lelkész.

Homokkerítésben délelőtt 10 órakor prédikál Mezey Béla vallásnéni lelkész.

Nyilas-telepen délután 3 órakor prédikál Marton Sándor s. lelkész.

Csapókertben délután 5 órakor vallásos estély prédikál dr. Révész Imre lelkész.

Körhízi istentiszteleten prédikál és uracsorát oszt dr. Ferenczy Gyula nyug. e. tanár és Kántor József vallásnéni lelkész.

Tanyai istentiszteletek: Közélszegen prédikál és uracsorát oszt Nagy Lajos vallásnéni lelkész, Ondód, Vedres dűlőn prédikál Kovács János vallásnéni lelkész, Bánkon prédikál Kocsis János tanyai lelkész.

Katonai istentiszteletek: Nagytemplomban délelőtt 8 órakor prédikál: Főth Lajos tábornok, égendázik Erdélyi Sándor egy. főszámvivő.

A Rakovszky utcai elemi iskolában vasárnap

délelőtt 11 órakor vasárnapi iskolai tanítás kezdődik.

Vasárnapi iskolákat a következő helyeken tartanak: Diakonissza Othonban Ispoltai-telep, délelőtt 9 órakor; Széchenyi-utca 4. szám a paróchián délelőtt 9 órakor; Döczi-intézetben, Kossuth-utca, délelőtt 9 órakor; Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Nőegyleti Árvaházban délelőtt 9 órakor; Csapókerti iskolában délelőtt 9 órakor; Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor; Homokkerítési iskolában délelőtt 11 órakor; Egyháztéri iskolában délelőtt 11 órakor; Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Rakovszky-utcai iskolában délelőtt 11 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelét vasárnap délután fél 4 órakor a Diakonissza-intézet Ispoltai-ut 9. szám alatt tartják.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület folyó hó 4-én, vasárnap Kollégium, földszint 4. sz. a délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Templomegyesület „Vegyes Éneklés” tanulásait hetenként csütörtökön este tartja a Kollégium ének- és zenetermében. 6—7-ig a hölgyek, 7—8-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadják Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-u. 3. szám) november 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor reformációi ünnepi istentisztelet és uracsora osztás, végzi Farkas Győző lelkész. Offertorium. Délután 5 órakor reformációi ünnepély.

A róm. kath. templomban.

Ma vasárnap, november 4-én: Reggel 6, 7, 8, fél 9, 11 és fél 12 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor énekes nagymise, utána szent beszéd. 8 órakor a Felső Liga közös szent áldozása.

Délután fél 4 órakor szent olvasó, 4 órakor Jézus Szíve ájtatosság és szent beszéd.

A gör. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, fél 8 órakor olvasott szent mise, fél 9 órakor katonai és deák szent mise, 10 órakor nagy szent mise szent beszéd, utána egyháztanács gyűlése, délután 5 órakor vacsernye, 4 órakor Ol-tári szentmiséi imádás, fél 5 órakor rózsafüzér ájtatosság.

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya november 8-án csütörtökön délután fél hat órakor a városháza dísztermében hazafias előadást rendez. Az előadás az ünnepi beszédet dr. Rugenfalvi Kiss István egyetemi tanár tartja. Az előadásra belépődíjat nem szednek, bárki megtekintheti.

Az unitárius egyház presbiteriumának ülése. Az unitárius egyház presbiteriuma november 4-én, délelőtt fél 11 órakor a gondnoki hivatalban (Hatvan u. 24. sz.) ülést tart.

Az itélőtábla elnöke szabad-ság. Olchváry Zoltán, a debreceni kir. itélőtábla elnöke csütörtökön 2—3 heti tartózkodásra Gáva községbe távozott. Előreláthatólag a kir. itélőtábla vezetését november mások felében fogja átvenni. A kir. itélőtábla elnökét távollétében dr. Perjessy Mihály kir. itélőtáblai tanácselnök helyettesíti.

A debreceni tanítói árvaház sorsa. Megírta már a *Hajdúföld*, hogy az országos tanítói árvaházakat Kecskemétre helyezte el a kultuszkormány. Az épületeket a kormány az egyetem céljaira kívánja igénybe venni. Azonban az illetékesek közül igen sokan szeretnék ott a felállítandó gazdasági középiskolát, esetleg az iparművészeti iskolát elhelyezni. A hétfői tanácsülésen a tanács memorandumot akar a közoktatásügyi miniszterhez felterjeszteni, melyben szakértők kiküldését kéri, ahikkel a város megbeszelné az épületek hovatartozandóságát.

Dr. Mózes Lajos ügyvédi irodáját Fűvészkeret-utca 14. sz. (Harmathy-ház, Kollégium mellett) alá helyezte át.

Társadalmi és egyesületi élet. Az evangélikus egyház vasárnap, november 4-én ünnepli a reformáció ünnepét. Délelőtt urvacsoporttal kapcsolatos ünnepi istentisztelet. Délután 5 órakor a Luther-szövetség templomi ünnepélye lesz a következő műsorral: *Erős várunk.* Énekli a község. *Ima, Kirchner:* Uram. Énekli *Elefánty Sándor* karnagy vezetésével a vegyeskar. *Grieg:* *Ases Tod. Mascagni:* *Simfonico Intermezzo.* Gordonkán előadja: *Galánffy György.* Dr. *Haerdel Vilmos* ünnepi beszéde. *Mozart:* *Szent érzelm.* *Mendelssohn:* *Istenem csak hozzád futok.* Énekli: *Debreczeni Kató. Alkalmi költemény.* Szavalja: *Bihari Rózsa. Kapi XXIII.* zsolttár. Énekli a vegyeskar. Belépőjegy ára 200 K. Ezt az összeget az esetleges felülfizetésekkel a vegyeskar céljaira fordítják. Az összes egyháztagokat és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a Luther Szövetség.

Művészeti Balmazujváros. A Jegyzők Országos Árvaház Egyesületének művészi osztálya Balmazujvárosban október 27-én tartott előadást. Dr. *Maday Gyula* író és nemzetgyűlési képviselő a dal és ének nemzeti érzést nevelő hatásától tartott gyönyörű beszédet, majd saját költeményeiből szavalt néhányat, *Murgács Kálmán* dalköltő saját dalait, dr. *Gyökössi Endre* a Petőfi-társaság tagja költeményeit adta elő. *Sala Domokos* a Fővárosi Színház tagja székely adomákkal mulattatta a közönséget. A záró beszédet *Komoróczy Péter* főtitkár tartotta. Az estély több mint félmillió összeget juttatott az Árvaház céljára.

Az Arany János-társaság november 5-én, hétfőn délután 6 órakor a Nemzeti Hitelintézet fiókja helyiségében közgyűlést tart.

A 39-es bajtársi egyesület nov. 6-án fél 9 órakor az Angol királynő fehértermében bajtársi összejövetelt rendez.

Werbőczy táncok. A debreceni Tisza István tudomány egyetem jogi karának Werbőczy bajtársi egyesülete november 7-én és azután minden szerdán este 8 órai kezdettel Alföldy Károly táncteremben zártkörű Werbőczy táncokot rendez. A kolompok iránt Debrecen városi társadalmának körében nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A Horthy dalárda ünnepélye. A máv. Horthy dalárda november 10-én este nyolc órai kezdettel a debreceni állomás I-II. osztályú éttermében szeszonyító műsoros táncestélyt rendez. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az estély műsora a következő: *Hiszkegy,* előadja a Horthy dalkör. *Beleg lélek,* írta Nagy Kálmán, előadja *Dienes Gyula.* *Kuplék,* előadja *Papp András.* *Barcarolle,* előadja a Horthy dalkör. *Hipnózis, dialóg,* előadja *Petráss Sárika és Ganda Jenő.* *Magyar nóták,* énekli *Kerekess Gézáné.* *Krokik,* előadja dr. *Liszt Nándor.* *Cinka Panna,* melodráma, előadja *Kormány Sándor.* *Tánc,* előadják *Hanka István és Takács Lajos.* *Horthy dalárda* indulója, írta *Nagy Kálmán,* előadja a Horthy dalárda. Konferál *Ganda Jenő.* Belépti díj 2000 korona. Jegyelővétel hetedikétől az állomási csarnok-törszében.

A Kereskedő Társulat elnöksége felhívja úgy a kereskedő főnököket,

mint a kereskedő alkalmazottakat, hogy november 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében *Körösy Endre,* a Magyar Nemzeti Szövetség igazgatója amerikai utjának megkezdése előtt a magyar nemzeti eszme propagálását szolgáló előadásán minél nagyobb számban jelenjenek meg. A Mansz vezetősége ez uton is felhívja a tagokat, hogy *Körösy Endre* előadásán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Debrecen sz. kir. város köztisztviselési és fuvarozási vállalata hivatalos órát 1923 november 1-től kezdve reggel 8 tól délután 2 óráig tartja. Fa- és szénfuvarozást elvállalunk. Hatvan-u. 1. Püspöki palota 2. udvar.

A Szent-Erzsébet Egyesület kalaptanfolyama. Mint értesülünk a Szent Erzsébet Egyesület kalaptanfolyamot rendez. A tanfolyam november 5-én megkezdődik egy budapesti tanerő vezetése mellett. Jelentkezni lehet a Házipar helyiségében Szent-Anna-utca 31. szám alatt.

A városi törzsménos bemutatása. A debreceni gazdaközönség lötenyésztesének alapját a város által nagy áldozatokkal fenntartott városi törzsménos képezi. Debrecen város tanácsa szíves készséggel járult hozzá ahhoz, hogy a törzsménost a város gazdaközönségének bemutassák. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdaközönség figyelmét erre a bemutatásra, mely november 11-én délelőtt 10 órakor lesz. Bemutatták ezenkívül a város tenyészbika állományát is. A törzsménosra vonatkozó adatokat *Zöld József* gazdasági tanácsnok fogja ismertetni a gazdaközönséggel.

Eirendelték az adóösszeírásit. *Budapestről jelentik.* A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben eirendelte az adótárgyak és adóalanyok 1924. évre szóló összeírását. Az összeírást december 15-éig be kell fejezni.

Adóügyi tanácsos a Baross Szövetségé. Adóügyekben (jövedelem- és vagyonszámítás, általános kereseti adó, forgalmi adó, társulati adó, stb.) mindenki szakszerű felvilágosítást nyerhet a Baross-Szövetség és a Kereskedő-Társulat adóügyi irodájában (Piac utca 8. sz.) délelőtt 10-1., délután 4-6 óráig. Adóügyi tanácsadó *Jaszénovics István* v. pénzügyi titkár.

Újra megdrágult a sör. *Budapestről jelentik:* A sör árát a kartellek ismét megdrágították. Az új sörárak a következők: 10 fokos sör hektoliterenként 62 ezer korona, 12 fokos sör 72 ezer korona. A palack sörök ára is emelkedik. 10 fokos háromnegyed literes palack sör 500 korona, 12 fokos 700 korona.

Korlátozások az áramszolgáltatásban. A világítási vállalat értesíti a villamosáramfogyasztó közönséget, hogy 4-én reggel 8 tól 10 óráig a Mester-utcai vonalon nem lesz villamos áramszolgáltatás.

A katonaság éles lövészeté. A honvédség 1923 november 7-én reggel 6 órától délután 13 óráig a Sárkut tanyánál levő katonai lötéren éles lövészetet tart, a városi előjáróság figyelemzetteti az érdekl. közönséget, hogy ezen napon a jelzett idő alatt a lezárt területen semmiféle állatot ne hajtson és a tilalmi területen vagy közelében senki se tartózkodjék.

Szabályozták a vadászlőpor árát. *Budapestről jelentik:* A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amellyel a vadászlőpor árát szabályozza. A rendelet szerint az új lőporárak a következők: belföldi gyártmányú füstnélküli lőpor kilogrammonként 49,000, külföldi gyártmányú füstnélküli lőpor 56,000, külföldi gyártmányú fekete lőpor 24,000, külföldi gyártmányú robbantó por ára 14,000 korona.

Új rendelet a kincstári haszonrészesedésről. *Budapestről jelentik:* A pénzügyminiszter a lakásrendelet kapcsán rendeletet bocsátott ki, amellyel a kincstári haszonrészesedés fizetésének újabb módzatait szabályozza. A rendelet a hivatalos lap vasárnapi számban jelenik meg.

Petrovich—E. na Morena hétfőn az Omniában.

Mezőgazdasági üzemi tanfolyam. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a fiatalabb gazdaközönség részére november 15 és december 15 közt, négyhetes mezőgazdasági üzemi, szám és könyvtelvi tanfolyamot rendez. A mai világban a gazdaközönség e szakismeretek által nagy károktól és sok bajtól óvhatja magát. E tanfolyamra jelentkezéseket november 10-éig elfogad a Mezőgazdasági Kamara hivatala (Piac-utca 9. szám, I. emelet). Előadások hétköznapokon délután 3-5 órák közt lesznek. Részvételi díj személyenként 15,000 korona. A látogatók látogatási bizonyítványokat kapnak. A Mezőgazdasági Kamara felhívja a B) listás most elbocsájtásra kerülő köztisztviselőket figyelmét, hogy kereső pályára átképzésükre e tanfolyam kiváló alkalom. A Kamara e tanfolyamon az ilyen jelentkezőknek is készségesen helyet biztosít.

Hentesmesterek figyelmébe. Folyó hó 5-én, hétfőn este fél 8 órakor a henteszakosztály gyűlést tart a Bikában (főemelet 14. számú szoba). Téma: Folyó ügyek. Pontos megjelenést kér az Elnökség.

Tórey Sándor: Versek a Fleurs du Malból. Második bővített kiadás. A legszebb s legolcsóbb magyar Baudelaire. Kapható a Méliusz könyvkereskedésben.

Házasságok. Fekete János napszám. ref.—Bácsa Rozália r. kath., Szokol Géza magántisztviselő ref.—Daróczi Margit ref., Waldmann Ignác mézarszéki pénzkezelő ízr.—Lusztig Mária ízr., Berecz András földműves ref.—Berecz Róza ref., Czina Imre betűszedő ref.—Kecze Julianna ref., Szenyes Imre kisenvedgős ref.—T. Ékes Julianna ref., Deák Bálint napszám. ref.—Csóka Erzsébet ref., Szatmári Lajos Andrásgépkocsi vezető ref.—Czibere Erzsébet ref., Szabó József ácsmester ref.—Lévai Erzsébet ref., Téglási Gergely kőműves segéd ref.—Nagy Etelka ref., Dudás Ferenc géplakatos segéd ref.—Dobóczy Erzsébet ref., Fekete János kisenvedgős ref.—Kozma Mária ref., Kovács Jenő Endre máv. mozdonyvezető ref.—Papp Erzsébet ref., Nagy István cipész ref.—Bánki Mária ref., Nagy Miklós bognár ref.—Somogyi Julianna ref., Kunkli Imre béres ref.—Tólay Flóra g. kath., Szajboly Pongrácz forg. adó biztos r. kath.—Bekő Margit r. kath.

Petrovich—Erna Morena—Somlai Arthur hétfőn az Omniában.

A Szeke felhívása. A *Szekely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete* november 7-én, szerdán délután fél 5 órakor egyesületi helyiségében választmányi ülést tart, amelyre az összes választmányi tagok feltétlenül megjelenését kéri az elnökség.

Tűz Hajdusobozslón. Szombaton este veszedelmes tűz pusztított Hajdusobozslón, az ugynevezett Dörgő-tanyán. A félrevert harangok nagy riadalmat keltettek a lakosság körében, mert mindenki a tűz továbbterjedésétől félt. A tüzet azonban idejekorán sikerült eloltani. A kár nagy.

Dr. Berencsy Zoltán nőorvos Ferencz József ut. 2. szám alá költözött, rendeléseit itt folytatja.

Halálozás. Szunyogi Szunyogh István ujfelhértői földbirtokos 81 éves korában meghalt. Jellegzetes típusa volt az igazi magyar dzsentri-nek, az ötös fogata, hajtási művésze, a régi Magyarország több vármegyéjében híresek voltak. *Mezőssy Béla* volt földművelésügyi miniszter apósát gyászolja az elhunytban, aki a bihari Szunyoghoknak, Bölönyöknek, a Jósika báró családnak rokona és Tisza Kálmánhoz bejáratos, kemény kalvinista volt.

Épül a szennyvíztisztító telep. Ismeretes, hogy a múlt közgyűlés elrendelte a szennyvíztisztító telep mielőbbi felépítését. A munkálatok már nagyban folynak és erőteljesen haladnak előre. A városházára beérkezett jelentések szerint a telep alapítványai már teljesen elkészült, sőt a szivattyutelep alapítványai is készen áll. Kijelentés van rá, hogy a telep épületei még ebben a hónapban fedél alá kerülnek s a telepet tavasszal üzembe helyezhetik. A szennyvíztisztító teleppel összefüggésben a tanács elrendelte a Töbcsatorna kitisztítását. A munkálatokat még a tavasszal megkezdteki azonban a nyáron félbemaradt. Mos, rövidesen befejezik a csatorna kitisztítását, mely a mérnöki hivatal számításai szerint 22-23 millió koronába fog kerülni.

Eljegyzések. Kozma István—Zmeskál Mária, Sós István—Szabó Margit, Veres Gábor—Berki Zsuzsanna, Salánki Gábor—Szanka Julianna, Váradi Sándor—Józsa Mária, Matkó János—Török Margit, Kiss Ferenc—Tóth Rozália, Poser Pál—Radácsi Margit, Székelyhidő Gábor—K. Nagy Julianna, Nyakas János—Kiss Gizella, Csirkés Péter—Pirczés Róza, Némethi Lajos—Kovács Margit, Takács Bálint—Szilágyi Mária.

Verekedés a névnap ünnepélyen. Hosszupályiban *Káddár Ferenc* gazdaközü névnap ünnepélyt tartott. A vendégek közül éjfél tájban több legény összeszóvalkozott s mikor ezért a gazda kiutasította őket, a legények nekiestek az ünnepeltnek s megverték, sőt az ünnepelt feleségét is bántalmazták, aki agyrázkódat szenvedett. A tanúhallgatások, perbeszédék után a bíróság a verekedők közül *Szegedi Lajost, Harsányi Ferencet* 4-4 havi, *Répdás Györgyöt* 5 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

Vidékiek részére a legjobb bevásárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

Kézműáru r.-t. Budapest, IV., Fővámter 3. (Központi vásárcsarnokkal szemben)

Kelgyevásznak és sífónok méterje	7,000 K
Barcheták méterje	11,000 K
Mosóceig méterje	9,000 K
Cibelinek méterje	18,000 K
Chottis szövetek méterje	17,500 K
Fejkendők darabja	6,000 K
Gyapju kötött kabát	70,000 K

Nagy raktár téli cikkekben, u. m. fej- és posztó nagykendőben. Menyasszonyi ruháskék nagy választékban!

Uj üzlet!

Szenzációs olcsó árak!

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi-, fiu-ruha
nagyáruházában

Bika-szálló épület
cégre kérem figyelni!
mindenkor a legjobbat,
a legolcsóbbat adja!

Tartós minőségű
Férfi öltönyök
kaphatók már **190,000**
K-tól feljebb

Fiu öltönyök
már **140,000** K-tól

Fekete bőrkabátok
már **320,000** K-tól

Téli felöltők
már **220,000** K-tól

Rövid téli mikadó
már **170,000** K-tól

Hosszu fiu télikabátok
már **130,000** K-tól

Férfinadrágok
már **260,000** K-tól

Mértékosztály!
Uri szabóság!

Rérjük kirakatainkat
megtekinteni

SZÍNHÁZ

Műsor:

Vasárnap délután: Kurucfurfang.
Vasárnap este: Tavasz.
Hétfőn: Nora A) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei Csokonai-színház

A világhírű Waldbauer-Kerpely vonós-
négyes hangversenye a Csokonai színház-
ban. Szerdán, hetedikén tartja meg a vilá-
legelső vonósnégyese külföldi vendégsze-
replése után a fővárost is megelőzve a
Csokonai színházban ragyogó műsoru hang-
versenyét. Jegy már csak korlátozott szá-
mban kapható, tekintve, hogy a közönség
megostromolta a színház pénztárát e kul-
túr eseményért.

Vasárnap délután ha jól akar mulatni,
nézze meg a Kurucfurfangot! Mérsékelt
helyárak!

Vasárnap este a Tavasz kerül színre
Timár, Kovács Terus, Unger, Sós, Rolkó és
Markovics Bandi felépítéssel.

Hétfőn Halassy Mariska Nórjában gyö-
nyörködhet a közönség!

B) bérlet! E héten nem
szerdán, hanem kivételesen Keddén lesz
B) bérlet!

Szerdán délután ifjúsági előadás! Színre
kerül II. Rakóczi Ferenc fogsága, az is-
mert elsőrendű kizsákmány szereplővel.

Apollo-mozgó
Emberi szívek gyönyörű paraszitragédia,
kísérő Zsigó burlaszok.

Urania-mozgó
2 sláger. Fekete Ördög, főszereplő Fenyő
Emil. Helyettes férj vigjáték, főszereplő
Henni Porten.

Vigszínház-mozgó
A Csábitó, pazar szépségű dráma, kísérő
Zsigó a kulisszák mögött.

Omnia-mozgó
A Kölyök ma utoljára az Omniában:
3-5-7-9. Jegylovétel délelőtt 10-12-ig.
Petrovich-Erna Morena és Somlai Art
hur játszik a főszerepeket a Farsangi
átom című drámában hétfőn az Omniában.

Meteor-mozgó
Vasárnap A cári ékszer titka. Szerdán
A megfagyott gyermek Szécsi Ferkóval és
Elek Pirocska énekkíséretével. Csütörtökön
Bábel urnoje.

MŰVÉSZET

Bán Erzsébet dalestélye. A vocalis
zene hívei tegnap este Bán Erzsébet
dalestélyén találkoztak a Zeneiskola
disztermben. Az énekesnő főleg a
romantikusokból válogatta össze meg-
lehetősen monoton végbenyomást
keltő műsorát. Előadása kétségtele-
nül korrekt, azonban hiányzik belőle
az a röpi-erő, az átéltségnek,
belső megformáltságnak az a szug-
gesztivitása, mely igazán művészi-
avathatná előadását. A műsor ösz-
szeállításával kapcsolatban nem hall-
gathatjuk el azt a megjegyzésün-
ket, hogy városunk zenebarátainak
egy része joggal elvárhatná, hogy
necsak u. v. „hatásos” darabokkal,
technikai külső csillogással próbál-
ják kielégíteni az igényeit. Azt sem
értjük teljesen, hogy darabokat, me-
lyeknek egészen elfogadható magyar
fordításuk van, miért kell egy szin-
magyar városban olasz, német és
francia szöveggel adni elő. Az elő-
adást végig B. Fábry Irma kísérte,
kristályos, diszkrét művészzel. A
közönség Páricsy Pált is szeretettel
tapsolta meg, ki Goead Berceuse-ék-
nek finom kíséretével tett bizony-
ságot nagyráhatott zenei képessé-
géről. (jg)

**Hoór-Tempis Erzsébet hangverse-
nye.** A tavalyi koncertek közt kima-
gasló sikere volt budapesti koncert-
jeiről is jól ismert kiváló énekes nő-
nek, Hoór-Tempis Erzsébetnek. Ez a
fiatal lány oly magas énekkultúráról
tett tanúságot, hogy a debreceni kö-
zönséget egyszerre meghódította. No-
vember 24-én ismét eljön hozzánk,

hogy tüneményes hangjában gyönyör-
ködhesünk. Mozart, Donizetti, Puc-
cini operák. Wolff, Brahms dalok és
magyar szerzők szerepelnek műsorán.
A kíséretet Ditzig Alajos látja el. Je-
gyek a Méliusznál kaphatók.

Blahóé utóda Debrecenben. Ami-
óta Blahóék utóljára énekelt a
debrecenieknek, nem hallottunk ma-
gyar dalt, nótát oly szépen, szívből
jövően felcsendülni, mint az ő ajká-
ról s már nem hittük volna, hogy
utódja legyen. A magyar génius
Nagy Izabellában, az Operaház és
Nemzeti Színház tagjában méltó utó-
dot küldött a magyarnak, hogy el ne
felejtse soha azokat az édes-bus,
vagy vidám magyar dalokat, melye-
ket a nemzet csalogánya plántált
szívébe. Nagy Izabella, akit most
már országjáróként mint Blaha Lujza
utódát emlegetnek, ez év november
hó 17-én Debrecenbe jön és az
Arany Bikában Palló Imrével, a m.
kir. operaház tagjával a Debrecen-
ben már ismert kitűnő baritonistával,
Dr. Szilágyi Imrével, a klasszikus
magyar zene népszerű és országosan
elismert tolmácsolójával együttes
magyar hangversenyt ad. A kíséret
Fleischer Antal, a m. kir. Ope-
raház kitűnő karmestere és Magyar
Imre zenekara látja el. Jegylové-
jegyzést Antalfy könyvkereskedésé-
ben és Jost cukrászdában elfogadják.

Könyvesház

**Juhász Géza és Gulyás Pál verses
könyve.** „Testvérgályak” cím alatt
fog rövidesen megjelenni Juhász
Gézának és Gulyás Pálnak, ennek
a két izmos tehetségű debreceni
magyar poétának verses kötete a
nyiregyházi Jóbá Elek könyvnyomda
kiállításában. Juhász Gézát és Gu-
lyás Pált már nem kell bemutatni
sem Debrecen, sem a Tiszántul iro-
dalomszerető közönségének, mert a
debreceni lapokban megjelent ver-
seik révén mindkettőjük neve is-
mert azokban a körökben, ahol sze-
vesen és szeretettel fogadják a
poétalélek értékes és felemelő meg-
nyilatkozásait. A kötetre, amelynek
ára mindössze 3000 korona lesz,
Debrecenben Juhász Gézánál (Hajó-
utca 6.), Nyiregyháza pedig Gulyás
Pálnál (kereskedelmi iskola) lehet
előfizetni.

TŐZSDEI megbízásokat

értékpapírra tőzsdeidő
alatt is, valamint magánfor-
galomban is a legelőnyöseb-
ben eszközöl,
pénzkihelyezések a legelőnyösebb
feltételek mellett,
mindennemű árú és termények
vétele és eladása (forgalomba-
hozatal)
joggyakorlások, tőzsdék, — részvé-
nyek vétele és eladása.

MERCUR
Értékpapír és Árufor-
galmi Részvénytárs.
Debrecen, Széchenyi-u. 6.

Telefonok: 298, 14-35.
Táviratcím: Marért.

TESTEDZÉS

A vasárnapi program

Vasárnap egy a labdarugósport,
miut a birkozósport híveinek igen
érdekes programban lesz része.
A nagyérdéi sporttelepen délután 1
órai kezdettel:

NyTVE-DEAC

bajnoki mérkőzés kerül lebonyo-
lásra. Erős, változatos, szép küz-
delemre van kilátás. A NyTVE leg-
erősebb felállításában jön át s erő-
sen ambicionálja a győzelmet. Ha a
DEAC kijátssza a DVSC elleni for-
máját s a csapatversenyt jó napja
lesz, 2-3 gólarányu győzelme vár-
ható. Bíró Kornai Artur Budapest
lesz. Előzőleg fél 1 órai kezdettel a

DTE II-DKASE II.

szövetségi díjmérkőzés. A DTE si-
keres óvása folytán úra lejátszásra
kerülő mérkőzésen mindkét csapat
több első csapatbeli játékos szere-
peltet. Bíró Tamásy László.

Diák válogatott mérkőzés lesz dé-
lután fél 3 órai kezdettel a Vasutas-
sporttelepen. Az állami főreáliskola
a rom. katolikus főgimnáziumi vá-
logatott csapatával játszik barátsá-
gos mérkőzést. Ütőhely 500, diak-
jegy 100 korona.

Bereitőnyfaluban a DVSC a bra-
vósan szereplő BUSE-val küzd a
bajnoki pontokért dr Juhász Atilla
(Budapest) bíraskodása mellett. Bár
a beavatottak a BUSE eddigi sze-
replése után most is meglepetést
várnak, mi ennek ellenére a DVSC
győzelmét várjuk, bár a BUSE erős
dolgát és sok kellemetlen percet fog
okozni a DVSC nek.

Kisvárdán a DMTK barátságos
mérkőzést játszik a másodosztályu
KTE-vel.

Nyiregyháza a Kisvárdai SE a
Nyiregyházi KISE-vel játszik baj-
noki mérkőzést. Igen erős, elkésere-
dett küzdelem várható. Kis gól-
arányu NyKISE győzelme várható.

A DKASE birkozó versenye dé-
lután 3 órakor kezdődik az Arany
Bika üvegtermében. Világhírű ma-
gyar birkozók indulnak a birkozó-
versenyen, így olyan versenyben lesz
része a közönségnek, amilyenben
még nem volt. A fővárosból dr Varga
Béla és Radványi többszörös olim-
piai győztesek vezetésével a birko-
zók legjobbjai jönnek Debrecenbe,
akik a kerület Nyiregyháza, Szolnok,
a debreceni egyesületek DMTE,
DEAC, DTE, DVSC és a rendező
egyesület legerősebb birkozóival ves-
szik fel a küzdelmet. A két vilá-
bajnokot az MBOSz. részéről dr Bar-
rabás Jenő és dr Csillag Miklós kí-
séri. Lejönnek ezenkívül Keresztes
Lajos husiparos, Matura MTE, Ma-
gyar BAK, Fehér BAK, Mickei
MAC, Szalai MTE, dr Luczka MAC,
Toldi NyTVE, Meiszter Törökvs,
Benő, Rösenstein husiparos, Bakó
József Makó személyében. A ven-
dégek vasárnap délből egy óra 20
perckor érkeznek. Fogadtatásuknál
az összes egyesületek birkozói, a
keleti kerület tisztikara is megjele-
nik. Kipróbált rendező gárda bizto-
sítja a verseny gyors, sima lebo-
nyolítását, míg a verseny színvona-
lát értékes tiszteletdíjak emelik. A
birkozóversenyt, amelynek propa-
ganda jellege van, bizonyára rekord-
számu közönség fogja felkeresni.

**Bőrkabátok, raglánok, öltönyök óriási nagy-
választékban a legolcsóbb árakon**
Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67.
Frohner szálloda épület

A DKASE intézője felhívja a II. csapat alanti játékosait, hogy vasárnap délelőtt 12 órára a DTE II. elleni szövetségi díjmérkőzésre a nagyerdői pályán pontosan jelenjenek meg: Neumann, Kenéz, Kiss, Grósz, Fazekas, Paczók, Füzessy I., Vallerstein, Ókrós, Krausz, Szrolowitz, Füzessy II., Fischer, Szolnoky.

A DTE intézője felhívja a DTE II. csapat alant felsorolt tagjait, hogy vasárnap délután legkésőbb fél 1 órára a nagyerdői pályán föltétlenül ki legyenek, mivel a mérkőzést 1 órákor pontosan megkezdődik: Mérő, Klein, Katz, Gelbmann, Takács, Bartha III., Szántó II., Szántó I., Urbanovics, Horváth, Kurtág.

MENYASSZONY KELENGYÉK
VÖLEGÉNY BABA

legelőnyösebben szerezhetők be
KARDOS LÁSZLÓNÁL
DEBRECENBEN, Kossuth-utca 9.
Szalott árak! — Szakszerű kiszolgálás!
Jó minőség!
Alapítási év: 1831.

Budapest székesfőváros által kibocsátott
Kölcsönkötvényeket
névértékén vásárol, kívánságra az érték befolyt összeget
évi 200-300 százalékos kamatra kihelyezi
"MERCUR"
Értékpapír és Áruforgalmi Részvénytársaság
Debrecen, Széchenyi-u. 6.
Telefonok: 298, 14-35.
Táviraicin: „Márért.”
Felvilágosítás: okkal telefonon vagy leveleiben is készséggel szolgálunk.

ÖZEHZDSÁG

Növekedik a bankjegyforgalom
A közép-európai értékpiacon az irányzat a múlt héten is lanyha volt. Említésre méltó körülmény az effektív magyar koronának a külföldi kölcsönre vonatkozó kedvező hírek, valamint a devizarendelés módosítása következtében beállott szemmel látható javulása. — A devizapiac az effektív korona október 22-iki 0.98 svájci centimes paritása a tegnapi napig 2.83 svájci centimig javult, ami közel 200%-os emelkedés.

A bécsi piacon az effektív korona pozíciója ugyancsak javult és kétségtelen, hogy a magyar valutának a nemzetközi piacon meglevő stabilitása az effektív korona és a budapesti kifizetés között fennálló diszparitást előbb-utóbb ki fogja küszöbölni.

Az államjegy forgalom október 31-én az októberi utolsó alkalmával **77.6 milliárdal emelkedett**, amely emelkedés nemcsak az általában fokozódó hiteligények növekedésével, hanem az évnegyed végén esedékessé vált adótarozások kifizetésével és a novemberi lakbérégnegyed szükségleteivel is szoros

összefüggésben van, míg a leszámitolási üzletágban 287 milliárd korona az emelkedés, addig az állam további 8 milliárd előleget vett igénybe. Zsíró kifizetésekre 8 milliárd, az egyéb követelések növekedése révén 31.5 milliárd, az egyéb tartozások csökkentése révén pedig 1.2 milliárd korona értékű államjegy került forgalomba. Az egyéb követelések és egyéb tartozásoknál előfordult változások a devizaközpontnak a jegyintézet által ellátott szolgáltatásból erednek.

Vetőburgonya a gazdáknak. A polgármester értesíti a város gazdaközönységét, hogy a földművelésügyi miniszter Német, Lengyel- és Csehországból jöminőségű vetőburgonyát szerzett be, mely vagontételekben a m. kir. burgonyatermelési hivatalnál (Budapest, Földművelésügyi miniszteri épület) rendelhető meg. A vetőburgonya ára ab. feladó állomás vagonba rakva a kései és közepes érésű fajtáknál 20%-al, a koraiaknál pedig 50%-al magasabb a közönység burgonya mindenkori napi áránál.

MAGYAR KORONA: 3-05

Zürichi zárlat
Hollandia 217%, New York 563%, London 2509%, Páris 322%, Milánó 2495, Prága 1645, Budapest 305, Belgrád 657%, Bukarest 279, Bécs 79%, Szófia 520.
Devizák: 100. hiv. árt.
Dollár 19430—20530, Franciafrank 1160—1226, svájci frank 3440 3630, cseh kor. 573—617, lei 93—110, líra 80—945, dinár 223—242, 100 német márká —, osztrák korona 2740—2960 fillér.

Terménytőzsde zárlat
A mai terméytőzsdén élénkebb forgalom mellett az irányzat gabonában szilárdabb volt, egyebekben firtott.
Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 890—900, egyéb 880—90, 79 kilós tiszavidéki 915—20, egyéb 910—15, rozs 585—90, takarm. árpa 620—40, sörárpa 725—75, köles 760—780, fengeri 650—670, zab 640—660, repce 1650—700, korpa 355—65 korona kilogramonként.

Ferencvárosi serti vásár
Nyitvasári maradvány 161, érkezett 48, eladott 103.
Árak: Könnyű 8400—800, nehéz 95.0—9900,
Zártvasárra érkezett 33, eladott 3. Árak mint fent.

Nyilttér

Tisztelettel felkérem a nagyra-becsült vevőimet, hogy ha a betegségem ideje alatt műhelyemben elkészített munkák ellen bármilyen kifogásuk lenne, sziveskedjenek minden olyan ruhadarabot mielőbb műhelyembe juttatni, hol szakszerűen és a legnagyobb figyelemmel lesz elkészítve díjtalanul. F. hó 5-étől kezdve műhelyemben tartózkodom.

A n. érdemű közönység szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Klonda, szücs,
Werbőczy-u. 2.
Telefon 14—25.

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costüm 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János
Péterfia-utca 42.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Értékpapír!

Első Debreceni Takarékpénztári eladó. Széchenyi-ut 7 szám alatt.

REGÉNY

Tavaszcvarok

IRTA: IGMÁNDY GÉZA

Mindent rájuk lehetett bízni, mert sohasem csalódtak bennük. — Rónai főorvos mindenkinek eldicsekedett, hogy az ő kispapjai milyen nagy segítségére vannak. Ákos ügyessége és rátermettsége annyira meglepte, hogy egyszer térfatkozva meg is jegyezte:

— A tisztelendő urból jó orvos lett volna. Nincs kedve erre a pályára?

Ákost mintha fejbeütötték volna, szinte megtántorodott, nem tudott hirtelen válaszolni.

— Van már nekem pályám főorvos ur, ahhoz van csak kedvem. És ezzel napirendre tértek a dolog fölött. A főorvos sohasem említette többé, látszott rajta, hogy megbánta kijelentését, még nem ismerte eléggé Ákos érzékeny lelkét, mely olyan volt, mint a mimóza levele. Éles szemét nem kerülte el semmi, minden mozdulat, minden kiejtett szó megmaradt emlékezetében. — Félte őrizte lelkének egyetlen kincsét: hitását.

Üres óráiban megháytta vetette a körülötte történt dolgokat. Napról-napra több anyaga lett. Eddig még soha nem nézett rá nő hosszán, soha sem érezte maga mellett a diszkrét parfümillatu ruhákat. Édesanyján és nővérén kívül nem csókolta meg egyet sem. Annál zavaróbban hatott rá most munkatársának, Ilonkának jelenléte. Hetek teltek el és még azt sem tudta, hogy milyen a haja a „kedves nénének?” Egy fehér téli éjszakán jutott eszébe ez a gondolat és megrémülve látta, hogy az a kedves lány mind többet foglalkoztatja. Masra akart gondolni, de mindig azona vette észre magát, hogy Ilonkánál állapodott meg. Ez a felfedezés felforgatta lelki világát.

Másnap reggel kórházban menet burkoltan megemlítette Marcink, aki

nagyon tartózkodóan válaszolt. Ez a bizalmatlanság gysnut keltett Ákosban, figyelni kezdett és látta, hogy Marcinak minduntalan akadt dolga az egyik kórteremben, hova a szép Manci néne volt beosztva.

A műtőben úgy délfelé ketten maradtak Ilonkával, aki rendezgetés közben halkán énekel. Ákos mohón szitta magába az előtte ismeretlen dallamot, a háborus költészet egyik hangulatos remekét. Közben önkénytelenül is a lány arcát nézte. Főköttje alól kikandikáltak szőnfekete hajfürtjei. Ákos arcába vér szökött és elejtette a kezében levő csipeszt, mely hangos csőömpöléssel hult a kövezetre. Ilonka abba hagyta az éneket és látva a fiu zavarát, ő is elpirult. Hosszú kínos percek következtek, egyik sem merté megtörni a csendet. A főorvos széles goszttussal kísért beszéde szaba dította meg őket.

— Menjünk haza tisztelendő ur, Ilonka néne hagyja azokat a műszereket, majd a szolgál elrakja — s azzal Ákost karonfogva kivizette a folyosóra.

Az utcán a haretéri hírekről beszélt meglehetősen felületességgel, de nem mulasztotta el többször is megjegyezni, hogy „mikor én Bosznia-ban szolgáltam”. Ákos szórakozottan hallgatta és mikor elváltak, még kezefogni is elfelejtett. Manci emlegetett valamit a karácsonyi ünepségről, amikor Manci néne szavalni fog. Ákost ez sem rázta fel különös hangulatából.

Délutánonként előadást hallgattak. Az öreg Pál bácsi, amint a teológusok maguk közt nevezték, szent Lukács evangéliumáról pertraktált. Összekevert latin-magyar nyelv nem egyszer mosolyt csalt a fiuk ajkára. Egyébként az utóbbi időben a szemínárium képe is kezdett megváltozni. A régi áhitatra költő csend elvesztette bírodalmát. A kis házi kápolna ajtaja kevesebbet nyitódott.

Ákos, aki mindig nyitott szemmel járt, rögtön észrevette, hogy itt valami nincs rendjén. A nyílt őszinteség, ami eddig oly jellemző tulajdonsága volt valamennyiöknek, eltűnt.
(Folyt. köv.)

Heiyesen válaszol

a takarékos és okos háziasszony, ha más kávépótlék vételére akarják rábeszélni:
„Ne fáradjon!... Én kávémat mindég csak a kávédarálóval ellátott „Valódi Franck“-kal főzöm. Csak azt adja nekem!

FELSŐ-TISZAVIDÉKI BANK RT

Telefon 4-80 DEBRECEN, BATHYÁNY-U. 6. Telefon 4-80

Bankosztály: Tőzsde Belét Kosztipénz Hitel
Árúosztály: Termény Takarmány Tűzifa

**A GOMBOS ISTVÁN léle
21 magyar holdas
halápi birtok eladó !!**

A nagycseri vasuti állomáshoz néhány perenyire van ez a birtok, bárki megmondja ott, hogy melyik az, most Nagy Imre ur hasznobéri.

**Ara magyarholdanként
18 métermázsa buza,
vagyis ma körülbelül
32 millió korona !**

Van rajta cseréppel fedett tanya-épület, két szoba, konyha, 12 darab jószágra istálló, sertésöl, kocsiszin, jó vizű kut és két hatalmas göré.
A birtokból 400 négyszögöl szántó.
A vétel a Nagy Lajos irodában köthető meg, Veres-utca 9. szám alatt.

Megbízható jöminőségű vásznak, sifonok, legújabb divatszínű gyapju Casánok. Női, férfi és gyerme kharisnyák, keztyűk. Szabókellékek és rövidárúk nagyválasztékban

Bagi és Petrik
Szent-Anna-utca 5. szám
alatti üzletében.

Kérjük kirakatárainkat
figyelemmel kísérni !!

Allandóan olcsó, szabott árak !

Kosztpénzt kihelyezésre elfogad. Idejében feladott tőzsdői megbízásokat **legelőnyösebben** effektuál. Vidéki megbízásokat pontosan teljesít a **Magyar Rőztisztviselő és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R.-T.** Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.
Telefon : József 60-40, József 135-32.
Sürgőycim : COBDENBANK.

Petroleum kiváló finom minőségben jutányos ártért kapható
Stern festéküzletében Piac-utca 10., árkával szemben.

Főkönyvelésben jártas tisztviselőt és gyakornokot keres
a **NEMZETI HITELINTÉZET** debreczeni fiókja.
Ajánlat fiókhöz nyújtandó be.

Házvevők! Vagongyárosak!
A MÁV. műhely közvetlen közelében a Bauer-telepen levő **Honti-utca 26. számú kis családi ház eladó!**
Beköltözhető! Idegen lakó nincs! Erdemes megtekinteni! Ára 15 millió korona!
Ezen ház eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda (Veres-u. 9.) rendelkezik, ott köthető meg a vétel!

Biharmegyeiek figyelmébe!
KISS ANTAL VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
21 éves praksissal sajátkezűleg végez mindenféle munkát. Berettyóújfalú, Főucca

APRÓ, HIRDETESEK
Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor. minden további szó 40 K. Vasár- és ünnepeken 10 szög 600 K, minden további szó 60 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

AJÁNLAT
Horgolást, mely a legkényesebb izlést is kielégíti, jutányos áron vállalok. Gyermek- és női ruhákat, kabátokat, bluzokat és sapkákat legrovidebb idő alatt és csinos kivitelben készítek. Értekezni lehet Eötvös-utca 88. szám alatt, vagy értesítésre házhoz megyek
2 szoba, fürdőszoba előszobából álló Piac-utcai lakószobát sürgősen elcserelném a belvárosban 3-4 szoba, mellékhelyiségekből állóval. Cím a kiadóhivatalban.

Posztóhulladékot vásárol kis és nagy tételekben Libáncsi, Péterfia-utca 4. sz. alatt.
Beköltözhető újonnan épült villa Sestakertben Andrassy ut 29, mely áll 3 szoba, előszoba, üveges veranda, konyha, éléskamra, pince és mellékhelyiségekből, eladó, esetleg belvárosi házzal, vagy pestkönyeki villával elcsereíthető. Értekezni helyszínen.
Husz hold föld a Hadházi-ut mentén bérebeadó. Cím a kiadóhivatalban.
Hímzés vállalatok. Pacsirta-utca 60. szám

KERESLET
Egy kifutó fiu vagy háziszolga felvétetik Mentze aruházban, Piac-u. 38.
Pénztárnoknő gyakorlattal bíró felvétetik Félégyházy János cégnél. Irásbeli ajánlatok személyesen ott adandók át.
Gyermekek mellé német kisaszonny keresek azonnalra, Simonyi-ut 19. alatt.
Egy szoba-konyhás lakást keres fiatal házaspár öszre, butorozva vagy butorozatlanul, Cím a kiadóban.

Husz hold föld Bocskai-kert és Palag között bérebeadó. Értekezni Török Bálint-utca 18.
ELADÁS
Öndődon 87 kath. hold elsőosztályú föld egy tagban, vagy kisebb parcellában eladó. Értekezés: Simonyi-ut 17. Délután 3-5 óráig.
Öndődon 11 hold és Hosszupályi határában 10 hold fekete föld eladó. Értekezhetni Simonyi ut 19., reggel 9 órakor.
Eladó fekete női kabát kappal és muffal. Homok utca 81. sz.

Eladó Nádudvar határában harminchat katasztrális hold birtok!

Elsőrendű, mindent megtermő, agyagos fekete föld. 18 hold szántó, 10 hold kaszáló és 8 hold legelő. Tulajdonosa ez időszereint nagytiszteltű Ludmán Lajos református lelkész ur.
„Idős Molnár Gábor örökösei Sándorok tanyája” néven ismerik ezt a birtokot a nádudvariak. Közvetlen tanyaszomszédok: Kiss József földesi gazda és Úv. Bartha Lajosné kabai lakosnő birtoka.
A birtokon még épület nincs. A vevő azonnal birtokába veheti.
Ára katasztrális holdanként 17 métermázsa buza! Tehát ma körülbelül 50 millió korona.
A vétel a **NAGY LAJOS** irodában köthető meg, Veres-utca 9. szám. alatt.

Budapesti TÖZSDECÉG
vidéki képviselőket keres,
illetve vidéki tőzsebizományosok, vagy bankok képviselőt elvállalja.
Ajánlatok: „AGILIS 636” jellegű Borkor-Benkó hirdetőirodájába Budapest, V., Dorottya-utca 7. keretnek.

Minden diák fizessen elő az **UJ ÉLET-re!**
Előfizetési ár: felévre 4000, negyedévre 2000 korona.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Ullói-ut 4. I.

Vasutasok! Postások! Házvevők!
Akik a nagyállomás közelében óhajtanak házat venni, itt lenne most egy igen alkalmas **kis családiház eladó!**
Lakó nincs!
Homokkerti, Marsányi Gusztáv-utca 13. számú ház!
Ára 16 millió korona, azonban most minden elfogadható ártért megkapható!
Két szobás lakás, mellékhelyiségekkel. Villanyvilágítás. Az egész át lesz adva a vevőnek beköltözhetőre! Ezen ház felett is a **NAGY LAJOS** iroda rendelkezik (Veres-utca 9. sz.) Ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló is!

Harry PASZTA
JOBBA LEGJOBBNÁL!

Irodai felszerelések
Levélpapír különlegességek, mindenféle nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása
Csáthy Ferenc könyvkereskedés és irodalmi vállalat Részv.-Társ

Pattanások, Szeplők, Arcz-, Kézvörösség és egyéb arcbántalmak ellen használjon
Korzó „Éva” arckenőcsőt és szappant!
Piperekek, fésű- és kefeárúk nagy raktára
KORZÓ DROGUERIA, Piac-utca 42.

Füstcsövek, Tűzhelyek, Kályhák
Bészler és Dávid vaskereskedésében a Kossuth-szobor mellett, Piac-u. 7
2 lapkihordó asszony magas fizetéssel felvétetik a „HAJDUFÖLD” kiadóhivatalában, Piac-utca 59. sz. alatt.

Gallérokat, Kézilőket, frakkingekeket modern gépekkel felszerelt saját műhelyemben tisztítok.
Helmfestést minden színre mint a színt.
Gyászruha
24 óra alatt készül.
Vegytisztítás legújabb módszer szerint. Egyháztér 5. szám alatti főüzletem vezetését átvett.m.
Műhely és fiókházlet: Batthyányi-u. 26
Szíves pártfogást kér tisztelettel **PALOTAI LAJOSNÉ**

Pénztártömb
különböző betűjelzéssel ellátva, kapható lapunk nyomdájában bármily mennyiségben Piac-u. 59

Mindenkinek saját érdeke, hogy varrógépjét, irógépjét, kerékpárját és gramofonját javítás végett **SZABÓ és SCHVARCZ** műszerészekhez vigye Debrecen Magos-u. 25. és Ótalmos-u. 1., mert minden javításért felelősséget vállalnak.
Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.